

Energie-audit bij grotere ondernemingen (1)

De Europese richtlijn voor energie-efficiency (EED) kent als één van de verplichtingen een energie-audit voor grotere ondernemingen. Hieronder vallen zowel bedrijven als non-profit instellingen. Het doel: meer bewustwording bij ondernemingen over hun energieverbruik, om uiteindelijk energie te besparen. Wat komt daar allemaal bij kijken? En levert het ook meer op dan alleen het voldoen aan een EU-verplichting? In een serie van vier artikelen brengt EnergieGids praktijkverhalen van bedrijven en organisaties die al een audit hebben laten uitvoeren. In deze eerste editie: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied uit Zaandam.

Energie-audit bij Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied uit Zaandam.

DOOR **HARMEN WEIJER, POINT TO POINT COMMUNICATIE**

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, gevestigd in Zaandam, werkt als uitvoeringsorganisatie voor acht gemeenten en drie provincies op het gebied van onder meer Omgevingsvergunningen Milieu. De dienst ziet er tevens op toe dat bedrijven voldoen aan actuele wet- en regelgeving op het gebied van onder andere milieu.

Omdat de Omgevingsdienst goed op de hoogte is van de regels die vanuit de EU op bedrijven afkomen, is de dienst al vroeg aan de slag gegaan met het energie-auditproces. 'Daar komt bij dat we een voorbeeldfunctie hebben, want wij toetsen ook bedrijven op deze audits,' vertelt Marja Hof, coördinator duurzaamheid van Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Inhoud energie-audit

Een energie-audit moet gaan over vervoer en energiebesparingsmaatregelen aan het gebouw. Omdat de Omgevingsdienst nog een adequaat vervoersplan had liggen, heeft ze alleen voor de mogelijke energiebesparingsmaatregelen aan het gebouw een audit laten uitvoeren.

In september heeft de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied offertes opgevraagd bij instanties die geaccrediteerd zijn om deze audits uit te voeren. Daarbij kwam Industrial Energy Experts als winnaar uit de bus. Hof: 'We hebben een team samengesteld, waarin ook de eigenaar van het pand zat, gemeente Zaanstad. Dat is belangrijk omdat we met deze audit samen een heel proces doorgaan. Als organisatie zijn wij verplicht een energie-audit uit te laten voeren, maar als er daadwerkelijk maatregelen moeten worden genomen,

Bijna 15.000 kWh per jaar (3% van het elektriciteitsgebruik) is op het gebouw van de Omgevingsdienst op te wekken met zonnepanelen.

heb je de eigenaar nodig. Als daarvan een vertegenwoordiger al vanaf het begin bij is betrokken, creëer je veel gemakkelijker draagvlak. En ook urgentie, want na de audit wil je wel zo veel mogelijk maatregelen uit de rapportage laten uitvoeren.'

'Commissie van Wijzen'

Naast deze vertegenwoordiger van de gemeente namen meer deskundigen zitting in het auditteam. 'Zoals een eigen energie-expert, maar ook mensen van onze facilitaire afde-

ling; een 'Commissie van Wijzen' noem ik het, die meekeek met het proces en daarop commentaar gaf.' En hoewel het aanvankelijk leek alsof er veel op de organisatie afkwam, is het auditproces dankzij de goede samenwerking met deze collega's snel en soepel verlopen. 'Binnen zes weken vanaf de eerste bespreking hebben wij de eindrapportage ontvangen en ingediend bij ons bevoegd gezag, de gemeente Zaanstad.'

Resultaten

Uit de rapportage wordt duidelijk waar het bedrijf of de organisatie qua energieverbruik staat. 'Bij ons is vooral gekeken naar de energiehuishouding van ons pand in Zaandam', aldus Hof. 'Dat telt zes verdiepingen en is twee jaar geleden nog geheel gerenoveerd. Destijds is het van binnen helemaal gestript en daarna voorzien van dubbel- en hoogrendementsglas en energiezuinige verlichting. Bovendien is een deel van de technische installaties vervangen.'

Dankzij deze renovatie, zo blijkt uit de audit, staat de Omgevingsdienst er qua energieverbruik goed voor. 'Dit rapport maakt dat zichtbaar. Dat is heel goed te gebruiken naar je management, zodat je kunt laten zien welke voordelen te behalen zijn.'

Voor Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied betekent het goede nieuws niet dat ze achterover gaan hangen. 'Wat mij opviel aan de rapportage is dat er hele reële maatregelen in staan. Zo wordt ons geadviseerd onze stooklijn te optimaliseren. Dat is een makkelijk te nemen en kostenefficiënte maatregel: de investering hiervan bedraagt slechts 200 euro, die in minder dan een half jaar is terugverdiend.' Nog zo'n snel terugverdienende maatregel is het optimaliseren van de nachtverlaging. Het bespaart jaarlijks 7000 Nm³ per jaar aan gas, een terugverdientijd van 0,1 jaar.

ENERGIE-AUDITS

Voor 6.000 bedrijven en organisaties in Nederland is een energie-audit in het kader van de EU-richtlijn EED verplicht. Het gaat om bedrijven met meer dan 250 FTE aan werknemers, of om bedrijven met een jaaromzet van € 50 miljoen of meer. Bedrijven die meedoen aan de energie-efficiency convenanten MJA en MEE zijn vrijgesteld, evenals bedrijven met een internationaal erkend energie- of milieubeheersysteem. De audit is na afgifte 4 jaar geldig.

Bij RVO.nl is een uitgebreide pagina met 'Veel gestelde vragen en antwoorden' te raadplegen, inclusief een stappenplan om te beoordelen of de audit verplicht is. Voor vragen kan men ook contact opnemen met het Klantcontactcentrum van RVO. Zie voor meer informatie: www.rvo.nl/eed.

Op 29 februari organiseert F&B in de Jaarbeurs Utrecht een dagcongres over energie-audits. Kijk hier voor meer info: www.fbbv.nl.

Een veel duurdere en minder logisch te nemen maatregel is volgens Hof gevelisolatie. 'Daarvoor is een grote investering van meer dan anderhalve ton nodig voor een geringe energiebesparing. Deze maatregel staat in het rapport dan ook gecategoriseerd als onzeker, want het kent een terugverdientijd van meer dan 25 jaar. Ook bij de renovatie is al afgezien van deze maatregel vanwege de hoge kosten.'

De gemeente Zaanstad heeft een hoog duurzaamheidsdoel, energieneutraal in 2020. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied treedt dan ook in overleg over de nog te nemen maatregelen.

Zonnepanelen

Ook is er aandacht voor duurzame energie. Bijna 15.000 kWh per jaar (3% van het elektriciteitsgebruik) is op het gebouw van de Omgevingsdienst op te wekken met zonnepanelen. 'De gemeente Zaanstad heeft een doelstelling om op eigen gebouwen pv-panelen te installeren. Daarvoor kijken we of we met onze burens gezamenlijk een zonnepanelenproject kunnen starten. Een zonneproject is een eerste stap om ons op weg helpen energieneutraal te worden.'

Daarnaast leverde de rondgang door het gebouw van de Omgevingsdienst nog een extra voordeel op, vertelt Hof. 'Tijdens de eerste inspectieronde met Industrial Energy Experts bleek dat het warmtewiel in één van de luchtbehandelingskasten stilstond. Waarschijnlijk was dat net gebeurd, want wij konden dat niet terugvinden in het gasverbruik. Maar wel erg prettig dat we het nu constateerden, want het scheelt 125 Nm³ aardgas per dag.' Het is ook daarom dat een regelmatige controle van instellingen, waaronder die van het warmtewiel, als zekere maatregel staat opgevoerd in de rapportage. Dat is overigens voor een deel ondervangen door de energieprestatiecontracten, die zijn afgesloten met installateurs voor het onderhoud aan de installaties.

Bijzondere rol

De Omgevingsdienst heeft overigens een bijzondere positie. Want ze heeft naast de plicht om als medegebruiker van een gebouw een audit te doen, ook de taak toezicht te houden op het opstellen van energieaudits bij bedrijven die hiertoe verplicht zijn. Hoewel op 5 december 2015 de officiële deadline verstreek voor bedrijven om hun auditrapportage in te leveren bij het bevoegd gezag, loopt het nog niet storm. 'Eén van mijn collega's is daarvoor verantwoordelijk. We hebben de indruk dat ondernemingen graag willen voldoen aan de wetgeving. We krijgen veel reacties binnen, maar vooral met het verzoek om uitstel. Verder reageren de bedrijven die al in het bezit zijn van een keurmerk of waar eerder een energie-onderzoek is uitgevoerd. Het aantal ingediende audits is nog erg beperkt: vlak voor Kerst waren er minder dan tien ingediend, terwijl we honderden audits verwachten.'

Die grote hausse is dus nog te verwachten. Dat kan voor de geauditeerde bedrijven veel energiebesparing opleveren, waarmee Nederland weer flink dichterbij komt bij het behalen van de duurzame doelen, zoals afgesproken in het Energieakkoord.

DUURZAAM ONDERNEMEN

Kansen om te innoveren en nieuwe markten aan te boren: dat biedt duurzaamheid aan ondernemend Nederland. Het resultaat is: economische groei, winst voor het milieu én een duurzame bedrijfsvoering. De overheid ondersteunt dagelijks honderden organisaties met financiering, kennis en partners. Voor al deze organisaties is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland het eerste aanspreekpunt. Ook voor het signaleren en attenderen van beleidsmakers op verbetering van wet- en regelgeving.

Meer informatie over duurzaam ondernemen: www.rvo.nl/duurzaamondernemen.

DOWNLOADEN ENERGIE-AUDIT

U kunt de Energie-audit Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied gratis downloaden via de volgende directe link: <https://www.odnzk.nl/mozard/document/docnr/595961>.